

ΤΟ ΔΙΗΓΗΜΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

Η ΠΗΤΤΑ

ΤΟΥ ΠΩΛ ΛΟΥΓ' ΕΡΒΙΕ

Στὴν πλατεῖα τῶν Πυραμίδων ἀπάντησα μὰ μέρα, ἐντελῶς ἀ-
 πρόστατα, τὸν Λέοντα Τρεμῶ, ἕναν παλιὸ συμπαθητὴ μου καὶ σύν-
 τροφὸ τῶν παιδικῶν παιγνιδιῶν μου. Εἶχαμε νὰ ἰδοῦμε τριάντα
 καὶ πλεον χρόνια, ἀπὸ τότε δηλαδὴ ποὺ εἴμαστε παιδιά. Ἀπὸ διά-
 φορες ἀληθοφειρές ὅμως ἤξερα τὴν λαμπρὰ σταδιοδρομίαν του.
 Εἶχα μᾶθαι ὅτι προ πολλοῦ εἶχε γίνῃ σύζυγος τῆς Κοραλλίας
 Ντουμπέ, τῆς γυναίκας δηλαδὴ ποὺ φανταζόμενον, ὅταν ἦμον
 παιδι, ὅτι θὰ γίνῃ μὰ μέρα δική μου. Ἀργότερα ἐπίσης ἔμαθα πὺς;
 εἶχε ζήσει τεραστίαν περιουσίαν μὲ τὸ ἐμπόριον τῶν δερμάτων.

Ἡ ζῶνὴ μὰς εἶχε χωρίσει γὰρ πολλὰ χρόνια καὶ δὲν φανταζό-
 μουνα, μὰ τὴν ἀλήθειαν, πὺς θὰ ξαναγίναμε πάλι μὰ μέρα.

— Μπᾶ ! Σὺ εἶσαι !... μοῦ φώναξε καθῶς, τὸν ἐπλησίασα. Τὴ
 τύχη νὰ συναντηθῶμε !

— Δὲν ἀλλάξες διόλου... τοῦ εἶπα ἐγὼ.

— Ἐμένα μὴ τὸ λές ; Ἀπὸ τὰ δώδεκα ὡς τὰ σαραντιὰ τέσσερα
 χρόνια, ὑπάρχει μεγάλη διαφορά, μοῦ φαίνεται. Κῦτταζε τὴ φαλά-
 κρα μου, τὰ μαλλιά μου ποὺ ἄρχισαν ν' ἀσπρίζουν, τῆς ρυτίδες μου...

— Καὶ ὅμως σὲ ἀνεγνώρισαν...
 — Κ' ἐγὼ τὸ ἴδιον...
 — Λοιπὸν τί γίνεσαι ;

— Χμ ! Χμ... ἔκανα τότε δῶθ, χωρὶς νὰ τεῦ ἀπάντησά. Βλέ-
 ποντας τὴν κομῆν τῶν φρεσῶν τὴν ὁμορφὴν χρῆσθ
 καθένα μὴν στόλιζε τὸ γέλεό του, δὲν ἤξερα τί νὰ
 κίνο, δὲν ἤξερα ἂν ἔφερε νὰ ἀκοήσω σχετικῶς
 μὲ τὴν ἐλευθὴν οἰκονομικὴ μου κατάστασιν ἢ νὰ ἀρ-
 χίσω θλιβερὰς ἐκμισθηρεύσεις. Στὸ τέλος ἐπρωτί-
 μιμα τὸ δευτέρου.

— Εἶχα μεγάλαις κακοτυχίαις στὴν ζωὴ μου, τοῦ
 εἶπα. Κάθε δουλειὰ ποὺ ἐπεχείρησα μὰ κἂν ἑναντί-
 ουσ. Ἄ, ὑπέφερα πολλὰς δοκιμασίας...

— Καίμενε μου φίλε !
 Αὐτὸ τὸ εἶπε μὲ μεγάλη συμπάθεια καὶ ἀκού-
 σιμος τὸ χεῖρ του στὸν ὄμο μου. Ἐγὼ μὲ μεγάλη
 συγκίνησι ἐπρόσθεσα :

— Καμιὰ δουλειὰ δὲν ἐφοίτησα στὰ χεῖρά μου.
 Ἐπειδὴ ὅμως δὲ μ'εὐχαρίστησε καὶ τόσο ἡ κου-
 βέντα αὐτὴ, ἀλλάξα τὸ θέμα τῆς συνομιλίας μὰς
 καὶ τοῦ εἶπα :

— Ἀναιπολὸ συχνὰ τὰ παιδικὰ μὰς χρόνια
 καὶ τοὺς κοινούς μὰς φίλους τοὺς Μπερέ, τοὺς
 Λαμαρά, τοὺς Σουρά...

— Ναι, τὰ θυμοῦμαι κ' ἐγὼ αὐτὰ, μοῦ ἀπάντη-
 σε ὁ Λέων. Καὶ τὴν ἱστορίαν τῆς πῆττας τὴ θυμάσαι.

— Ποιανῆς πῆττας; Δὲ θυμοῦμαι τίποτε, εἶπα
 ἐγὼ λίγο ξαφνιασμένος. ***

Ἄ φίλος μου τότε ἐξηγήθηκε :

— Μιὰ μέρα ὅταν ἐπλησίαζαν νὰ τελειώσουν ἡ
 διακοπὴ, ἡ μητέρα σου εἶχε κάνει μιὰ μεγάλη πῆττα
 μὲ σταφίδες. Ἀφοῦ εἰπάχαμε στὸ περιβόλι σας, ἀνεβίχαμε ἄπάνω
 στὸ σπίτι. Τότε ἐγὼ ἔκομα κρυφα τὴ μισὴ πῆττα κ' ἔβγαυ νὰ τὴ
 φάω κάτω στὸ περιβόλι... Ἀπὸ τὴν ἡμέραν ἐκείνη μοῦ φαίνεται
 πὺς δὲν σὲ ξαναείδα... Πὺς πέρασαν τὰ χρόνια ! Εἴμαστε τότε ἑν-
 τεκα ἡ δώδεκα χρόνια, δὲν εἶν' ἀλήθεια :

— Σὺ τὴν κάμας αὐτὴ ; ἐμνήθησα τότε φρόντατος. Ἐκείνη τὴ
 στιγμή ἐννοίωσα πὺς μοῦ ἔφρουγε ὄλο τὸ αἷμα ἀπ' τὸ πρόσωπο κ'
 ἀκούμησα μὲ τὴ σειρά μου τὸ χεῖρ μου στὸν ὄμο του, ὄχι ὅμως
 μὲ οἶκτο ὅπως ἐκείνος, ἀλλὰ μὲ ἰκεσία.

— Ἐσὺ τὸ ἔκαμας αὐτὸ ; εἶπα πάλι μὲ σβουμένη φωνή.
 — Ὁ ! σπουδαῖα πράγματα ! Πὺς, δὲν τὸ ἤξερες ;
 — Ὅχι. Δὲν τὸ ἔξω. Ἀπὸ αὐτὸ τὸ ἐπεισόδιό ἀλλοστε ἐδη-
 μοιουργήθηκαν ὅλες ἡ δυστυχίαι τῆς ζωῆς μου.

Ἄ Λέων στεκόταν σαστισμένος, καὶ τότε βάθο: νὰ μὲ π-
 στεῖν. Ἐπρεπε, λοιπὸν, νὰ τοῦ ἐξηγήσω ἀμέσως τί εἶχε συμβῆ γιὰ
 νὰ μὴν ἔχη οὔτε τὴν παραμικρὴν δυσπιστίαν :

— Ἀκουσε, τοῦ εἶπα. Ὁ πατέρας μου ποὺ δὲν ἔμενε εὐχαρι-
 στημένος ἀπ' τὰ μαθημάτα μου στὸ σχολεῖο τοῦ Λαζενάν, μὲ κατη-
 γόρησε πὺς ἔκλεψα ἐγὼ τὴ μισὴ πῆττα. Φυσικὰ ἀνήνθηκα. Ἐγινε
 σωστὴ δικὴ τότε, μπρὸς τὸ θεῖο μου, στὴ θεὰ μου καὶ στὰ ξαδέλφια
 μου. Ἡ ἐπίμονος ἀρνίησις μου ἐπέβρανον τὴ θεὰ μου. Τοὺς
 ἔκαναν νὰ πιστεύουν πὺς εἶχε πορθεῖ ἡ ψυχὴ μου ὀλότελα. Γι'
 αὐτὸ σκέφτηκαν νὰ μὲ ἀποκαρῶνουν ἀπὸ τὸ σπίτι. Φαντάστηκαν
 πὺς θὰ διορθωνόμουν ἂν μ' ἔκλειναν ἐσωτερικὸ ἀ' ἕνα λυκεῖο καὶ
 μ' ἔστειλαν στὸ Ρεμυρβάν, στὸ ἰδιαιτικὸν σχολεῖο τοῦ κυρίου Πλάι.
 Τὸ σχολεῖο αὐτὸ, ἦταν φρικῶδες, ἡ πειθαρχία του ἦταν τυραννι-
 κὴ γὰρ τοὺς μαθητὰς. Ἐκεῖ ἔχασα τὴν γαλήνην μου, καὶ τὴν ὑβρία
 μου, ὑποχρεωθῆκα, ὅμως νὰ μείνω ἔτη ὀκτώχρονα χρόνια ἀ' αὐτὴ
 τὴν φυλακὴν, χωρὶς νὰ γυρίσω πίσω στὸ Λαζενάν. Δὲ μιλοῦσα σὲ κα-

νένα. Κάθε τόσο μόνο ἔρχονταν νὰ μὲ δῇ ὁ πατέρας μου καὶ καθὲ
 φορὰ ὁ κ. Πλάι ὁ διευθυντῆς τοῦ ἔλεγε :

— Δὲ μιλεῖ ποτέ του κ' αὐτὸ φαντάζομαι τὸ κάνει ἀπὸ ὑποκρι-
 σία καὶ προσποιήσι. Ἐχε πολὺ κακὸ χαρακτῆρα. Τότε, μὲ χαμη-
 λωμένῳ τὸ κεφάλι, ἀκούγα τὴ συνηθισμένη ψαλμωδία τοῦ πατέ-
 ρα μου :

— Παλιόπαιδο, δὲν ντρέπεσαι ! Τί θ' ἀπογινόμε μὲ σένα !
 Κ' ἔφρουγε κλαίοντας σχεδόν, ἐνὼ ἐγὼ προσπαθοῦνα νὰ προ-
 σποιηθῶ πάλι, προσπαθοῦσα δηλαδὴ νὰ κρυψῶ τὰ δάκρυά μου,
 τὴν ἀπελπίσθια μου...

Ἄταν ἀπολύθηκα ἀπ' τὸ στρατὸ, ἔμαθα πὺς καὶ ἡ τελευταία
 ἐλπίς εὐτυχίας ποὺ μοῦ εἶχε ἀπομείνῃ στὴ ζωὴ, εἶχε χαθῆ. Ἐμαθα
 τὸ γάμο σου μὲ τὴν Κοραλλίαν Ντουμπέ. Ἄταν εἶνε κανεὶς μικρὸς
 πλάθει ἕνα σωρὸ ὄνειρα καὶ ἔτσι φανταζόμενον πὺς ἡ Κοραλλία
 ἦτανε πλασμένη γιὰ μένα. Ὀνειροπολοῦσα νὰ γίνω κάτι, γὰρ νῦνα
 ὑπερήφανη ἔκεινη γιὰ μένα. Θυμάσαι τὴ ὄμορφα ποὺ παίξαμε μαζὶ
 τότε ; Μοῦλεγε τότε πὺς μ' ἀγαποῖσε, μὰ ἦταν μόνο δέκα ἐτῶν
 ἀκόμα...

Ἄσο ἐμεγάλωνα, τόσο ἐξόφρουσε μέσα μου ὁ πόθος νὰ κἂν δικὴ
 μου τὴν Κοραλλία. Στὸ σχολεῖο τοῦ κυρίου Πλάι, τὴν Κοραλλίαν ὄνει-
 ροῦμόμουν ὀλοένα, ἐπίστευα πὺς λυπότανε γιὰ
 τὴν ἀπουσία μου καὶ ὅτι μ' ἐπερίμενε νὰ γυ-
 ρίσω... Καὶ ἔτσι ὅσο περισσότερο ὄνειροπολοῦ-
 σα, τόσο περισσότερο πιστεύα στα ὄνειροπολή-
 ματά μου.

Ἐφρικὰ μὰ μέρα ἔμαθα τοὺς γάμους σας.
 Τὴ εἰρῶνεια τῆς τύχης ! Σὺ εἶχες κλέψει τὴν
 πῆττα, σὺ μοῦ εἶχες πάρει καὶ τὴν Κοραλλίαν... Ὡ
 δὲν σοῦ κρατῶ γι' αὐτὸ κἂν, ἀφοῦ δὲν ἤξερες
 τίποτε. Ἄκουσε ὅμως τώρα καὶ τὴ συνέχεια.

Τρελλὸς ἀπὸ ἀπελπίσθια, νοιώθοντας πὺς
 καθε ἀγῶνας γιὰ τὴ ζωὴ ἦταν μάταιος, αὐτοε-
 ψοφίστηκα κ' ἔφρουγα γιὰ τὴν Ἰνδοκίνα. Ἀπό-
 στασις τριάντα ἡμερῶν ταξιδίου, ἀπόστασις με-
 γάλῃ ποὺ φανταζόμενον πὺς μποροῦσε νὰ χωρί-
 σῃ τὴν ἀτυχία ἀπὸ τὴν τύχη.

Στὸ Καμποῦξ θέλησα νὰ κἂν ἐμπόριον πο-
 λυτίμων ξύλων. Εἶχα συγκεντρώσει ἕνα σωρὸ
 φορτίο καὶ ἦμονα ἕτοιμος νὰ τὸ πουλήσω. Κά-
 ποιος πρῶτης τάξεως ἀγγλικὸς οἶκος ἐπρόσφε-
 ρε καλὴ τιμὴ. Ὁ ἀντιπρόσωπος τοῦ οἴκου αὐ-
 τοῦ ποὺ βρισκότανε τότε στὸ Σιάμ, ἦλθε νὰ μὲ
 ἐπισκεφθῆ. Ὁ ἀντιπρόσωπος ὅμως αὐτὸς ἦταν ὁ
 γιῶς τὸ Πλάι. Μὲ ἀνεγνώρισας, μοῦ μίλησε
 γιὰ τὴν περίφημὴ πῆττα, ποὺ εἶχε μείνει παροι-
 μώδης στὸ σχολεῖο τοῦ πατέρα του, κ' ἔφρουγε
 χωρὶς νὰ κλείσῃ συμφωνίαν. Τότε τὸ ἐμπόριον
 μου ἔμεινε ἀπολύθη κ' ἔτσι ἔκανε πρῶτηνεύσι-

Ἄστερ ἀπὸ λίγων καιρὸ πῆγα νὰ ἐργασθῶ στὰ ἱχθυοτροφεία τοῦ
 Ἄνναμ. Ἦμον ὅμως νευροσθενικὸς παιδί. Σ' ἕνα νυκτερινὸ ψά-
 ρημα μὲ φουσκοθαλασσία, ἔπεσα ἀπ' τὸ πλοῖο. Μ' ἔσωσαν ὡς ἐκ
 θαύματος, μὲ μετέφεραν στὸ νοσοκομεῖο τῆς Σαϊγκῶν, μὲ μιὰ κα-
 λὴ πνευμονία καὶ μὲ μιὰ πρῶτης τάξεως δυσανεγία.

Τότε κηρύχθηκε ὁ πόλεμος.
 Ἐγὼ ἔσομα ἑδῶ. Ἐκἂν ὡς ἀπλὸς στρατιώτης τὸ καθῆρον μου,
 ἐπληγώθηκα τρεῖς φορὲς, ἀρρώστησα πολὺ περισσότερες κ' ἐπὶ
 τέλους πετιχθήκα σὺν ἀρχιστὸ κουρέλλι στὸς δρόμους τοῦ κρη-
 φόρον Παρισίου...

Ἄ, μοῦ εἶχε παρακαθήσει, βλέπειαι στὸ στομάχι τὸ κομμάτι
 αὐτὸ τῆς πῆττας !... ***

— Φτωχὴ μου φίλε, εἶπε ἀναστενάζοντας ὁ Λέων Τρεμῶ, κ'
 ἔβαλε πάλι τὸ χεῖρ του στὸν ὄμο μου.

Δὲν εἶχα πιά νὰ προσθέσω οὔτε λέξη. Εἶδα πὺς ὁ Λέων ἐκῆ-
 ταιζε τὸ χαλασμένον φωνὸλ μου, τὴν κουρελλισμένην γραββάτα μὲ
 τὸ σακκάκι μου ποὺ εἶχε ἀρτίσει νὰ γυαλίξῃ, τὰ ἀνοιγμένα παπού-
 τια μου...

— Φτωχὴ μου φίλε ! εἶπε πάλι. Ποῦ κάθεται ; Πὲς μου καὶ
 γόηγορα θὰ ἔχῃς νέα μου...

Μὲ ἀφήκε ἀπότομα...

Τὴν ἄλλη μέρα ἔλαβα στὸ σπίτι μου ἕνα μεγάλο πακέτο. Εὐ-
 ρῆκα μέσα μιὰ σημειώση ποὺ ἔλεγε : Ἐκ μέρους τοῦ Λέοντος
 Τρεμῶ. Ὅχι σπουδαῖα πράγματα.

Ἐπειτα, τυλιγμένη σ' ἕνα ἄσπρο χαρτί, εὐρήκα μιὰ πῆττα,
 μιὰ τεραστία πῆττα μὲ σταφίδες.

Ἀφοῦ ὁ Λέων δὲν ἀισθανόταν καμμιὰ τύχη, ὅπως ἔδειξαν τὰ
 πράγματα, γιὰτὶ δὲν ἐσορῆσε ὡς τὸ τέλος τῆς σκληρῆς ἐξίωσίν του;
 Γιατὶ δὲν ἔγραψε πάντα ἀπὸ τὴν πῆττα καὶ τὸ ὄνομα τῆς Κοραλ-

Ο Ι ΣΥΝΕΡΓΑΤΑΙ ΜΑΣ

ΤΟΥ Κ. ΘΑΝΟΥ ΔΟΓΑΝΗ

Η ΕΚΔΙΚΗΣΗ ΤΟΥ ΛΗΣΤΗ

• Τό γιατί σηκώθηκα ληστής, μή με ρωτάτε. Νά ξέρετε μονάχα πως δέν έπειραζα ποτέ μου άνθρωπο, πού δέ με πείραζε. Άλλοι-μονό του όμως πού θά φρόντιζε νά μου κίνη κακό. Άκόμα και στού φιδιού την τρύπα κι' άν τρύπωνε, δέ θά γλύτωνε την εκδί-κρησή μου. Καί τό παράγωγα πολλές φορές του Λουζή του εισ-πρόηγο: «Φυλάει από μένα. Δέ σούβανα κακό γιά νά προδίδης σέ άποσπάσματα τά λημέρια μου και τά περιόματά μου». Μα κει-νού δέν έπεσαν από λόγια. Τοβστειλια και κάποιον συγγενή μου και τόν παρακαλούσα γιά τελευταία φορά ν' άλλάξη φροσίματα. Τόν παράδωκε στην άστυνομία και τόν έλειψαν σπό φρέσκο, όπου και τούσους άλλους δικούς μου γιά τό χατήρι μου. Αί! τότε πειά φρόνιτωσα. «Αυτό τό παλητομάρο πρέκει νά ξεπαστρεφτή» ειπα. Κι' άφού τ'όταξα στον έαυτό μου, άφηκα τά βουνά και κατέβηκα στά χαμηλώματα. Έμιαθα την ήμέρα πού θά γύριζε ό Λουζή από τή χώρα, όπου πήγε νά παραδώση την εισπραξη στο ταμείο κι' έβιασα τό λόγο σμά στην «Κατηφοριά του Θανάτου». Στή ριζα κάποιον γερωέλατου έστησα ταμπούρι από πέτρες, γιati βέβαια ό έχθρός μου δέ θά γύριζε μονάχος. Σίγουρα θά τον συνώ-θεναν και μερικοί χωροφυλάκες και μπροσους νά βροθώ στην άνάγκη ν' άνοιξο μάχη μαζί τους. Σαράντα-πε-νήντα μέτρα πειό κάτω από τό γιatiό μου κρατει μονάχα ένα πέρασμα, ένα κακοτάχαλο υπονοπάτι, και κά-τωθε χάσκει άβυσσος τό φαράγγι. Πόσον κορμάτη έχει χάψει στά κρύα σπλάχνα του αυτό τό φαράγγι, όταν με τίς κακοκαιρίες σηκάνει σ' έκεινο τό μέρος έναν ξαφνι-κό και διαφορισμένο άνεμοστρόβιλο. Γιά τούτο τό λένε και «Κατηφοριά του Θανάτου». Σάν εξαχτοποίησα τό ταμπούρι μου έβγαλα τά κιάλια κι' έβγαλα άνάμεσα από τους κορμούς: τών έλατιών τό μονοπάτι κάτω-κάτω χα-μηλά, ως έκει πού στρίβει βόλτα πίσω από μη άδάσωτη ραχή καταπράσινη από τή φρέγη. Καμιά τήρη δέ μ' ένο-λόγησε. Νοιαζόμουν μονάχα πότε νά τελειώσω την ύ-πόθεσή μου και ν' άνέβρω πάλι στις άγαπημένες μου κορφές. Άφού έψαξα τό μονοπάτι κοντά-κοντά, άφη-σα τά κιάλια μου και βύθισα σ' ένα κληθός συλλογι-σμού. Έκει κοντά μου κελαιδιόσες μύ χρυσταλλοβρυ-σούλα κι' από τάνήλιαγο φαράγγι άνέβρινα με δροσε-ρή άνάσα. πού μου μαλάκωνε την κουράση, γιati ειχα περπατήσει όλη τή νύχτα. Ξαφνικά ένας άπομακρός ή-χος κουνουνιού μ' έκανε νά τιναχτώ. Έφερα την παλά-μι στ' αυτί. Ήταν ήχος μεγάλου κουνουνιού άπ' αυτά πού κροειούν ό άγωγάτες στο λαμό: τών μουλαριών. Έρχεται, συλλογίστηκα. 'Ο ήχος όλο και σίμωνε. «Ε! θά πήη άκονιώνητος και άδιόβαστος, μ' άδχη κάποια καμπάνα τούλάχιστο, πού θά σημαίνει στο θανάτο του», μουμυήσισα με μικρή ειρονία. Πήρα πάλι τά κιάλια μου κ' έψαχνα άνυπόμονα τό στρατί. Σε λιγάκι, χαμηλά στην άδίσωτη πλαγιά, στο μονοπάτι, φάνηκαν δύο άνθρωποι. 'Ο ένας τραβούσε μπρός κοβάλα σέ μουλάρι κι' ό άλλος άκολουθούσε» πεζός. 'Ο κι-βαλλάρος ήταν έκεινος. Μιά φωτιά άνέβριχε μέσα από τά στήθια μου και τά μελιγγια σφυροκοπούσαν. Άρχισα νά τρέμο σύγκομος.

Μιά σκοτεινοκόκκινη σκέπη έπεσε μπρός στά μάτια μου. Χωρο-φυλάκες δέν άκολουθούσαν. Θάχρονται πειό πίσω, συλλογίστηκα. Ήταν άκόμη μακριά και τόν άφηνα νά πλησιάζη. Τέλος στήριξα τό ντουφεκι μου και σημάδενα. Ή ταραχή μου ήταν μεγάλη και τά χέρια έτρεμαν. Μιά τρομερή λύσσα μ' έκανε μ' αυτή την άνε-παντζη συγκίνηση μου. Έχει γοστω νά μου ξεφύγη με την πρώτη φωνή και νά τό βάλη κατά πίσω στα πόδια όσωπύ νά φτάσουν στο μεταξύ και οι χωροφυλάκες. Δάγκανα τά χέρια μου πού ετρε-

μαν και δέ μπορούσα νά τό υποτάξω στη θέλησή μου. Άφού ήσυχασαν κάπως τά νεφρα μου ξαναπήρα σημάδι και έστρεφε σιγά-σιγά τή μπουκα του ντουφεκιού, άκολουθώντας τον βήμα πός βήμα και πιέζοντας λίγο- λίγο τό σκαντάλι. Κάπου- κάπου έριχνα και καμιά λοξή ματιά κάτω πός την άδάσωτη πλαγιά μη φανούν χω-ροφυλάκες. 'Ο Λουζής ειχε φτάσει στο σημείο πού έπεριε πειά νά του κοπή ό δρόμος. Τραβούσαν με τόν άγωγάτη ξενόισατοι και και σιγοτραγουδώντας. «Τό κριμα στο λαμό σου άτιμο κορμί-μουμυήσισα άνάμεσα σιά σημερινά δόντια μου κ' έτοιμάστηκα νά πατήσω τή δειτέρα σκάλα του σκανταλιού. Γιά τελευταία φορά έβριξα μιά λοξή ματιά πός την άδάσωτη πλαγιά, μιά χωροφυλάκες δέ φαινόταν. Άλλαξα άμέσως γνώμη και σαλτάρησα κατά πάνω του». Με τέσσερα - πέντε πηδήματα ήμουν μπροστά τους. Νεκρός νάπόμενος, δέ θά χλώμαζε πειό πολύ. Ούτε κομπάλια μη άδία δέ θά-σταζε τό πρόσπο του άν τό κεντούσες με βελόνα. Τό σωμα του πάγωνε χάσκοντας όρθάνωχτο. Κάποια κρανήγη ξαφνισμού πού θάβγαινε ίσως από τά στήθια του, πινίχρη βαθείά στό λαρύγγι. Δέν τού ειπα ούτε μιά λέξη. Παράλυτος και ξεκλειδο-μένος κατέβριχε από τό μουλάρι, έβγαλε από τή μέση του τό πιστόλι του και μού τ'όδωκε, ύστερα πέρασε τό καπίστο του μουλαριού στο χέρι του συντροφου του κ' ό άγωγάτης, λειψανο κι' αυτός από τό φόβο του, τρά-βηξε χωρίς νά κινάτη πίσω του, ενώ ό Λουζής μ' άκο-λουθής ύποταχικά, σά σκυλι πού τό μάλλωσαν. 'Όταν φτάσαμε στο γιatiό μου - γονάτισε και κάμε την προ-σευχή σου», τού ειπα κ' έταβήξα τό γιαταγάνι μου. Σάν άντικειρος τό κρηό άτσάλι ζάρωσε κάτω - κάτω και θαρρούσες οι όμοι του θά ρουφούσαν μέσα τους τό κε-φάλι νά τό γλιτώσουν. «Δέν έχω καιρό γιά ζάσιμο» τού φώναξα. Τότε άνασχοσες τά μάτια και με κίνταζε τόσο παρακαλεστικά, πού μου φάνη πός λύγισα. Ήθελε κίτι νά ειπής, μ' ειχε κοπή ή φωνή του και τά πναυσμένα χείλη του άνάδεικνονταν άλαλα. Ύστερα έπεσε προύμνια και σύρθη ως τά πόδια μου, σά σκυλίχρη. Μέσα μου ξυ-κνοδός όλη μου ή περηφάνεια κ' έννοιωθα πόσο ψηλό-τερα στέκονμαι άπ' όλα αυτά τά άνθρώπαινα πού ύπο-τάζονται στους νόμους και στις άνήσεις της κοινο-νίας. Μά πάλι συλλογιόμουν τό κακό πού μουάνε και με τρέλλαινε ή σκέψη διέ λιγισα ότι ήμουν άνίκανος νά εκδιχηθώ. Τότε έβιασα την άπόφασή μου, έσκυφα και τόν άρπαξα από τό γιακά νά τον γυρίσω άνάσκελα γιά νά τελειώσω. 'Ο Λουζής όμως προφτανοντας άγιάλιασε τά πόδια μου και τά φίλησε. Πισοπάτησε σά νά μ' άγ-γίσε φιδι κι' άποτραβήχτηκα μ' άδηία. Γιά νά ξεθυμάνω δάγκανα τό χέρι μου, ως πού τό μάτσωσα.

— Σήκα και πήγαινε σκυλίχρη, τού ειπα. Κεφάλι πού προσή-νησε, δέν τό παίρνει παλληκαριού γιαταγάνι. Έτσι λέει ό νόμος ό δικός μας. Τράβηξα τόν άνήφορο ξαλαφρωμένος. Χαίρομουν την περηφά-νειά μου και θαρούσα πός ειχα εκδιχηθώ. Και ειχα εκδιχηθώ πραγματικά γιά τόν έαυτό μου. Άργότερα γίναμε φίλοι κ' όταν ήμουν στη φυλακή μούφερε ταχτικά δώρα. Έδώ ό μιάρηρα - Κωνσταντής, ό παλιός ληστής σταμάτησε τή διήγησή του. Έμεινε γιά λίγο συλλογισμένος. Τά φρονιόταν χαμηλω-σαν σέ μιά σκοτεινή κατοσίφια. Μιά σύσπαση ξαφνική σάραξε γιά μιά στιγμύουλα τά χαρακτηριστικά του, ενώ τό μάτια του γοργόπαιζαν πυροκόκινα. Κατόπι σιγά - σιγά λύθηκε ή κατοσίφια, τά χαρακτη-ριστικά του μαλάκωσαν, τά μάτια ήμέρηναν. Τότε έγίσιος κι' ά-γγάντηψε ψηλά τό αιώνια βουνά με τίς μαυροδασωμένες πλαγιές και τίς φαλακρές κορφές, όπου στραφοκοπούσαν τά χιόνια κ' ένα δάκρυ τρεμολαμπύρισε στην άκρη του ματιού του.

Θάνος Δογάνης

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΙΟΥ ΓΑΒΡΙΗΛ ΔΟΥ

ΠΑΝΣΕΔΕΣ

‘Ο νους όδηγει εις τό φρενοκο-μειόν' άλλ' ή καρδιά άρπεντα εις τό νοσοκομειόν. ***

‘Όταν εκ του έγγός σπουδάζω-μεν την ζωή των πολιτικών κομ-μάτων, φανταζόμεθα ότι ή Έλλάς δέν εινε κράτος, άλλ'... λιμέρι.

Τό ιδεώδες Έλληнос πολιτευτού: Νά ζεινάν εν τή έξουσία γυμνός και νά πέφτη νεκρός.

Πάλλ-Λουί-Έρβιέ